

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	9
WSTĘP	11
ROZDZIAŁ 1. GRUPY PODPORZĄDKOWANE – KONCEPCJE, TEORIE	
I KIERUNKI BADAWCZE	25
Kwestie epistemologiczne	25
Początek badań nad grupami podporządkowanymi	29
Gayatri Chakravorty Spivak	31
Latin American Subaltern Studies Group	38
Brazylijskie grupy podporządkowane w ujęciu Spivak	45
Zastosowanie teorii grup podporządkowanych w historii nowożytnej – przykład Jacobusa Elisy Johanna Capiteina	49
ROZDZIAŁ 2. KIERUNKI BADAWCZE WZGLĘDEM GRUP PODPORZĄDKOWANYCH W KOLONIALNYM	
IMPERIUM PORTUGALSKIM	53
Wstęp do kierunków badawczych względem grup podporządkowanych w historiografii luzo-brazylijskiej	53
Portugalska narracja historiograficzna w XIX i XX w.	54
Brazylijska narracja historiograficzna w XX i XXI w.	61
Historia społeczna niewolnictwa w brazylijskiej narracji historiograficznej w XX w.	64
Historia Indian w brazylijskiej narracji historiograficznej w XX w.	67
Narracja historiograficzna o kolonialnym imperium portugalskim	70
António Manuel Hespanha i pluralizm administracyjny kolonialnego imperium portugalskiego	72
Portugalska monarchia wielokontynentalna	74

ROZDZIAŁ 3. MOZAIKA KOLONIALNEGO SPOŁECZEŃSTWA	79
Wyobrażenia Portugalczyków o swoim imperium zamorskim w okresie nowożytnym	79
Zarys grup podporządkowanych zamieszkujących atlantycki obszar kolonialnego imperium portugalskiego	86
Mniejszości religijne: niewierni, żydzi i żydowscy konwertyci	88
Mniejszości etniczne: Cyganie i ludy autochtoniczne Brazylia	97
Podziały rasowe	112
Status społeczny	125
Podział na płeć	136
Miseráveis, Imperium Cienia i ostracyzm	146

ROZDZIAŁ 4. GŁOSY Z PERYFERII. ROLA GRUP PODPORZĄDKOWANYCH W BUDOWANIU KOLONIALNEGO IMPERIUM PORTUGALSKIEGO	159
Główny zarys obiegu korespondencji administracyjnej w latach 1642–1822	159
Petycje grup podporządkowanych	171
Podejście egodokumentalne przy analizie petycji	171
Petycje dotyczące wolności rdzennego podmiotu kolonialnego	179
Zniewolony wbrew prawu	193
Protekcja królewska	200
Prawo cywilne i prawo karne	213
Dostęp do stanowisk	233
Migracje na terenie imperium portugalskiego	250
Spory o ziemię i wspólną przestrzeń	257

ROZDZIAŁ 5. CZY PODPORZĄDKOWANY INNY MÓGŁ PRZEMÓWIC?	267
(Nie)zależność kolonialnych peryferii wobec metropolii	267
Podporządkowany Inny w kolonialnym imperium portugalskim	271
Sieci społeczne jako działalność podmiotu i świadomość istnienia relacji	289
Mechanizmy podejmowania decyzji w okresie panowania Jana V	306
Czy każdy podporządkowany Inny mógł przemawiać?	321

PODSUMOWANIE	341
PODZIĘKOWANIA	355
ANEXS	359
SŁOWNIK PORTUGALSKO-POLSKI	377
BIBLIOGRAFIA	383
SPIS TABEL	419
SPIS ILUSTRACJI	420
SPIS GRAFÓW SIECI SPOŁECZNYCH	421
SUMMARY	423
INDEKS OSÓB	427
INDEKS RZECZY	441
INDEKS GEOGRAFICZNY	449